

Indvielse af middelalderpilgrimsvej gennem Danmark

Pilgrimsvejen fra Helsingør til Roskilde er nu kortlagt for første gang i 500 år. Det er en del af Via Scandinavia, som forbinder Nidaros i Nord, Vadstena og Lund i Øst med Santiago de Compostela i Sydvest. En arbejdsgruppe under Foreningen af Danske Santiagopilgrimme har stået for arbejdet, særligt har Ove Wichmann forestået dokumentationen af denne nye vejstrækning.

Af Bent Jul på baggrund af pressemeddelelser fra hhv. Foreningen af Danske Santiagopilgrimme og Roskilde Pilgrimsforening

Foreningen af Danske Santiagopilgrimme har gennem en årrække arbejdet med kortlægning af danske pilgrimsveje som led i et større nordisk og europæisk projekt. Et af foreningens formål er netop at genoprette gamle pilgrimsveje og holde medlemmerne ajour med pilgrimsvejene i Europa.

Via Scandinavia

Et flerårigt arbejde har nu udmøntet sig i en kortlægning af pilgrimsvejen fra Helsingør til Roskilde. Vejen er lagt så tæt som muligt på middelaldervejen ned gennem Sjælland. Vejen fører forbi de kirker, der er viet til apostlen Jakob, eller som han hedder i Danmark, Skt. Ib. Vejen kaldes Via Scandinavia.

Pilgrimsvejen vil blive ført videre til Ringsted over Haraldsted, hvor Knud Lavard blev dræbt, og hvor der endnu er rester af Knud Lavards kapel. Fra Ringsted ned over Sjælland til Vordingborg, hvorfra man sejlede til Gåbense på Falster. Fra Gåbense over pilgrims- og valfartskirken ved Øster Kippinge til Guldborg. Videre over Maribo (Birgittasøstrenes by – Birgitta var i

1342-43 også i Santiago på pilgrimsfærd) til Rødby. På Femern forbindes den skandinaviske vej med den vej, som den nordtyske pilgrimsforening har fået kortlagt indenfor de sidste par år. Derved er der forbindelse ned over Bremen til Køln og Aachen i Tyskland og videre over den kendte pilgrimsby Vézelay i Frankrig. Herfra går der en ældgammel pilgrimsvej til Pyrenæerne og fortsætter ad den kendte Camino Francés til Santiago de Compostela i det Nordøstlige hjørne af Spanien.

Det er målet, at pilgrimme således skal kunne vandre ad et vej/stisystem fra Nidaros katedralen i Tronhjem og fra Vadstena i Sverige, hvor den hellige Birgitta er begravet, ned gennem henholdsvis Norge og Sverige. I Danmark kan norske og svenske pilgrimme slutte sig til pilgrimsvejen i Frederikshavn ned til Viborg (endnu ikke lagt fast) og så ad Hærvejen til grænsen. Pilgrimme fra Vadstena kan tilslutte sig Via Scandinavia i Helsingør og gå ned til Rødby for at hugge sig ind på de nordtyske pilgrimsveje i Lübeck.

Indvielsen af Via Scandinavias første strækning

Det nu kortlagte danske stykke på Sjælland blev indviet den 12. maj med en vandring fra Skt. Ibs kirke i Ballerup til Skt. Ibs kapel i Roskilde.

Kl. 10.00 forsamledes ca. 60 pilgrimme på torvet foran Ballerup kirke – tidligere Skt. Ibs kirke. Her udråbte Henrik Tarp, formand for Foreningen af Danske Santiagopilgrimme, indvielsen af Via Scandinavias første strækning.

Derpå vandrede pilgrimmene af små stier i Vestskoven ned til Risby, hvor der var en mindre pause og en skovandagt. Denne andagt blev ledt af en af deltagerne, præsten Gunvor Blichfeldt. Hun brugte teksten fra apostlenes kaldelse med særlig betoning af apostlen Jacob, som har lagt navn til vores forening. Herefter fortsatte vandringen i stilhed indtil Høje Tåstrup, hvor de sultne pilgrimme indtog deres frokost.

Vandringen gik nu forbi Høje Tåstrup kirke og gennem idylliske bebyggelser. Ved Skt. Ansgar kirke i Hedehusene var det atter tid til en kort pause. Pilgrimsruten var herefter lagt gennem Hedehusenes hovedgade og videre ud ad Roskildevej mod Roskilde. Dette er ikke en særlig inspirerende vejstrækning, men for at følge sådan nogenlunde i fortidens pilgrimmes fodspor kan man ikke altid lægge ruten udelukkende på markveje og gangstier. Via Scandinavia drejer heldigvis fra i rundkørslen lige efter Rockwool og fortsætter ned mod Trekroner Station og videre ind mod Roskilde ad Universitetsstien. I Roskilde gik Pilgrimmene ned ad Kong Valdemars Vej og gennem Folkeparken. Da man kom ud på Frederiksborgvej, gjorde

man et kort ophold ved Skt. Gertruds kilde. Skt. Gertrud er de vejfarendes helgeninde, og hendes kilde måtte selvfølgelig besøges. Derpå gik pilgrimmene ned gennem Byparken og endte ved Skt. Ibs kilde.

Indvielsen af Via Scandinavia sluttede med en andagt i Skt. Ibs kapel. Sognepræst ved Roskilde Domkirke Paul Kofoed Christiansen stod for andagten, hvor læsningen var over Jacobs brevet kap. 1 vers 19 til 26, som omhandler dette ikke blot at være ordets hørerere, men også dets gøreere. En bedre tekst kunne næppe være valgt til at afslutte en pilgrimsvandring på. Andagten foregik stående som i middelalderen, hvilket var hårdt for de mange trætte ben efter en vandring på 30 km. Alligevel havde de fleste efter andagten kræfter nok til at gå den sidste kilometer op til Kildegården, hvor Roskilde Pilgrimsforening havde arrangeret afsluttende fællesspisning.

Den nu genopdagede pilgrimsvej findes udførligt beskrevet på www.santiagopilgrimme.dk under pilgrimsveje.

Særlige links

Guide til pilgrimsvejen fra Helsingør til Roskilde

<http://www.santiagopilgrimme.dk/pilgrimsveje/pilgrimsveje.php>

Om samarbejdet med Tyskland

<http://www.santiagopilgrimme.dk/art11/pilgrimsveje.pdf>

http://www.santiagopilgrimme.dk/art12/danske_tyske_vandreveje.pdf

Tyske hjemmesider om vejen

<http://www.jakobsweg-norddeutschland.de/start.html>

Nordisk samarbejde

<http://www.santiagopilgrimme.dk/art10/tanker.htm>

Billeder: se side 99 og 100